

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **G. C.**

skazanego za czyn z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200a § 2 k.k. i art. 13 § 2 k.k. w zw.

z art. 200 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 lipca 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 14 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 1100/22

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Nowym Targu do ponownego rozpoznania.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Targu z dnia 14 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 1100/22, uznano G. C. za winnego popełnienia czynu z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200a § 2 k.k. i art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200 § 3 k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za co wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby. Zobowiązano ponadto oskarżonego w okresie próby do powstrzymania się od kontaktowania się z małoletnimi poniżej 15. roku życia za pośrednictwem komunikatorów internetowych oraz oddano go pod dozór kuratora.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez żadną ze stron, zyskując prawomocność z dnia 22 kwietnia 2023 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości, na niekorzyść oskarżonego G. C., zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 1 - 3 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku oskarżonego G. C. o wydanie wyroku skazującego, pomimo że nie zawierał on postulatu rozstrzygnięcia o środku karnym, którego orzeczenie było obligatoryjne, co doprowadziło do wydania wyroku skazującego z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą prawa materialnego, a mianowicie art. 41 § 1a zdanie drugie k.k., polegającą na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego G. C., jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za popełniony występki z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200a § 2 k.k. i art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200 § 3 k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., środka karnego w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji gdy z treści art. 41 § 1a k.k. zdanie drugie – w brzmieniu obowiązującym zarówno w dacie popełnienia czynu, jak i orzekania - wynikało, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, orzeczenie tego środka karnego na czas określony albo dożywotnio jest obligatoryjne”.

Podnosząc powyższe, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Nowym Targu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co pozwala na jej uwzględnienie w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd Rejonowy, skazując oskarżonego G. C. za występki z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200a § 2 k.k. i art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., niewątpliwie zobligowany był także do orzeczenia środka karnego, o którym mowa w art. 41 § 1a zdanie drugie k.k. Tymczasem Sąd *meriti*, uwzględniając wniosek oskarżonego G. C. o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 387 § 2 k.p.k., niezawierający postulatu rozstrzygnięcia o środku karnym, pominął ustawowy obowiązek orzeczenia zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi.

Podniesione w kasacji uchybienie, polegające na rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniu przepisu prawa karnego, a mianowicie art. 387 § 1 - 3 k.p.k., a w konsekwencji także art. 41 § 1a zdanie drugie k.k., znajduje potwierdzenie w treści zaskarżonego wyroku, którym nie orzeczono wobec oskarżonego obligatoryjnego w tej sprawie środka karnego. Sąd *meriti* winien w przedmiotowej sprawie uzależnić swoją decyzję o uwzględnieniu wniosku zgłoszonego w trybie konsensualnym od dokonania w nim zmian konwalidujących zaistniałe wadliwości (art. 387 § 3 k.p.k.) lub odmówić jego uwzględnienia i przeprowadzić pełne postępowanie dowodowe.

Zgodnie z art. 41 § 1a zd. drugie k.k., „sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.” Czyn przypisany G. C. , kwalifikowany z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200a § 2 k.k. i art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 200 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w

zw. z art. 12 § 1 k.k., należy do kategorii przestępstw objętych powyższą regulacją. Czyny z art. 200a § 2 k.k. i art. 200 § 3 k.k. ujęte są bowiem w rozdziale XXV Kodeksu karnego: Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Dlatego orzeczenie wobec oskarżonego określonego w art. 41 § 1a k.k. środka karnego było w przedmiotowej sprawie obligatoryjne. Podkreślenia przy tym wymaga, że przepis ten obowiązywał w takiej formie zarówno w dacie popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu, jak i w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Nowym Targu, a jego orzeczenie nie było warunkowane żadnymi dodatkowymi przesłankami o charakterze ocennym.

Powyższe rozważania zachowują aktualność pomimo zmiany treści analizowanego przepisu, jaka nastąpiła z dniem 1 października 2023 r., już po uprawomocnieniu zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu. Zgodnie z art. 1 pkt 9 z dnia 7 lipca 2022 r. ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022.2600 z dnia 2022.12.13) art. 41 § 1a k.k. otrzymał nowe brzmienie, które jednak, w odniesieniu do przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, zachowało tę samą treść normatywną.

W rezultacie, rażące uchybienie Sądu I instancji, rzutujące niewątpliwie na treść orzeczenia, skutkować musiało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że przedmiotowa kasacja, mimo że koncentruje się na kwestii zlekceważenia obowiązku orzeczenia środka karnego, nie kwestionuje zaś zasadności samego skazania oskarżonego w przedmiotowej sprawie, skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku w całości, jako że zapadł on w trybie konsensualnym, a zatem jego treść była warunkowana określonym porozumieniem ze skazanym. Należało więc sprawę G. C. przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nowym Targu, który, uwzględniając powyższe rozważania i treść art. 41 § 1a zd. drugie k.k. oraz warunki z art. 387 § 1-3 k.p.k., wyda rozstrzygnięcie zgodne z prawem.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Jerzy Grubba Waldemar Płóciennik Paweł Wiliński

[J.J.]

(r.g.)